

der svares en Afgift til Staten, kun blevet effektiv en enkelt Gang, nemlig i September—Oktober Maaneder sidste Efteraar, da der var en Overskridelse, der androg omtrent 4 pCt. af Seddelcirkulationen, som Følge hvoraf Nationalbanken altsaa maatte svare den paabudte Afgift til Staten. Det viser sig saaledes, at til Trods for de Lempelser, der er givne, har der fra Nationalbankens Side været ført en klog Politik, og de Begunstigelser, om man vil, som blev tilstaaet ved Loven af 1915, har mere tjent som en Betyggelse for Banken end som et Middel til at forøge den udækkede Seddeludstedelse.

Denne midlertidige Lov udløber med Udgangen af indeværende Aar, men allerede nu har Nationalbanken gjort Skridt til at søge Regeringens Medvirkning til, at Loven kan blive fornyet. Banken gør gældende — og sikkert med Føje —, at det er umuligt at sige, hvorledes Pengeforholdene og Forretningsforholdene i det hele vil stille sig i de kommende Aar, men at man med Sikkerhed kan gaa ud fra, at der vil komme Vanskeligheder, og at det derfor er i høj Grad paakrævet, at Landets ledende Pengeinstitut har en saadan Stilling, at det ikke lettelig udsættes for at komme i Forlegenhed. Det vilde ikke være paa sin Plads, hvis der indtræder Kriseforhold, at Nationalbanken just da maatte komme til Regeringen og bede udvirket Ændringer i Oktrojen, hvilket under saadanne Forhold vilde gøre et meget uheldigt Indtryk. Det er tilraadeligt, at man under forholdsvis roligere Tilstande som de nuværende træffer de Foranstaltninger, som man maa anse for ønskelige. Jeg for mit Vedkommende har fundet, at Nationalbankens Anmodning om at faa Loven af 1915 i det væsentlige fornyet er vel begrundet, og det er derfor, jeg fremsætter dette Lovforslag. Jeg vil imidlertid ikke anse det for hensigtsmæssigt kun at forny denne Lov for et vist bestemt kortere Aaremaal. Det forekommer mig rigtigere at gøre disse Bestemmelser gældende for hele den Tid, i hvilken Bankens Oktroj endnu er løbende, det vil sige indtil 1938. Man vil naturligvis bevare Retten for Statskassen til at faa en Afgift i det Tilfælde, at Dækningsreglerne momentant overskrides; men i øvrigt er det

selvfølgelig en Pligt for Banken, naar det Tilfælde skulde indtræde, at den lovbestemte Fond ikke er til Stede, hurtigst muligt at sørge for, at Forholdet bliver retableret.

Jeg foreslaar altsaa, at de Bestemmelser, der indeholdes i Loven af 1915, i Hovedsagen fornyes saaledes, at de faar Gyldighed indtil Oktrojens Udløb i 1938.

Men ved Siden heraf er der et Par andre Ændringer, som jeg har fundet det paa sin Plads at foreslaa. Nationalbanken er, siger Bankbestyrelsen, paa Grund af Krigsforholdene kommet ind i en Række Engagementer, som den mere eller mindre frivilligt har maattet paatage sig af Hensyn til Statens og Samfundets Krav. Hvorledes disse Engagementer vil afvikles i de kommende Aar, er ikke let at sige. Det er ikke udelukket, at der kan fremkomme Tab paa nogle af dem. Derfor ønsker Bankbestyrelsen at kunne styrke Bankens Reservefond mere, end det er tilladt efter Loven af 1907, og jeg foreslaar derfor en Tilføjelse, som gaar ud paa, at naar Staten har faaet sine 750 000 Kr., som den hæver forlods, og naar Aktionærerne har faaet 6 pCt., saa kan der af det mulige yderligere Overskud henlægges indtil $\frac{2}{3}$ til en ekstra Reservefond til at møde eventuelle Tab. I denne Reservefond vil Staten være delagtig med den Trediedel, som den ellers vilde kunne kræve, hvis Overskuddet var blevet uddelt efter Reglerne. Hvis denne særlige Reservefond ikke i større eller mindre Grad gaar tabt, bevarer Staten vedblivende Kravet paa sin Anpart af de henlagte Beløb.

Dernæst har jeg fundet det rigtigt, at Bestemmelsen om, at Nationalbanken skal svare Rente, hvis Seddelcirkulationen overskrider det normerede, bør gælde straks for den første Maaned, i hvilken Overskridelsen finder Sted, og ikke først for de senere Maaneders Vedkommende.

Endelig skal jeg nævne, at i Nationalbankens Oktroj af 1818 er det foreskrevet, at den kgl. Bankkommissær Hverv altid skal være forenet med Stillingen som Justitsminister. Dette blev i 1915 ændret derhen, at der ved hvert nyt Ministeriums Tiltræden skal udvirkes en kgl. Resolution om, hvilken af Ministrene der skal være Bankkommissær. Dette forekommer mig at være en noget urimelig og be-